

Oplegvel

1.	Onderwerp	Uitgangspunten opstellen begroting 2018		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	X Basistaak Efficiencytaak Platformtaak volgens Dagelijks Bestuur Platformtaak volgens gemeente		
3.	Regionaal belang			
4.	Behandelschema:	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
	DB Colleges PHO DB Gemeenteraad DB AB Gemeenteraad	14-12-2016	15-02-2017	29-03-2017
5.	Advies PHO	Positief. De binnengekomen reacties dienen als bijlage bij de kadernota meegezonden te worden.		
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken			
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	Bijgaand de Kadernota 2018 om de uitgangspunten voor de begroting 2018 vast te stellen. Voor het eerst is deze kadernota op een andere wijze tot stand gekomen; door met de inhoud te beginnen in plaats van de financiële kaders, inhoudelijke kaders op te nemen, zo SMART mogelijk te werk te gaan en qua planning te mikken op het versturen van de begroting 2018 aan de deelnemende gemeenten vóór 15 april 2017. Verder is vanaf het begrotingsjaar 2018 het nieuwe BBV ook van toepassing voor gemeenschappelijke regelingen.		
8.	Inspraak	X Nee Ja, door: Wanneer:		
9.	Financiële gevolgen	X Binnen begroting Holland Rijnland Buiten begroting (extra bijdrage gemeenten) te weten: Structureel/incidenteel		
10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving: BBV		
		Eerdere besluitvorming:		
11.	Lokale context (in te vullen door griffier)			

Adviesnota AB

Vergadering: Algemeen Bestuur
Datum: 29 maart 2017
Tijd: 20:00
Locatie: Stadhuis gemeente Leiden
Agendapunt: 05
Kenmerk: ADV-17-00851

Onderwerp:

Uitgangspunten opstellen begroting 2018

Beslispunten:

1. Uitgangspunt voor de begroting 2018: voor het jaar 2018 een nominale ontwikkeling van plus 1,3% door te voeren.
2. De inhoudelijke kaders in de kadernota vast te stellen als uitgangspunt en deze verder uit te werken in de begroting 2018.
3. De nieuwe door het rijk gegeven kaders voor begroting en verantwoording (BBV) te verwerken in de begroting 2018.

Inleiding:

Jaarlijks worden door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting van het komende jaar vastgesteld. In de bijgaande "Kadernota 2018" zijn alle kaders, voor zover van toepassing voor Holland Rijnland, verwerkt.

Dit jaar is de kadernota anders dan voorgaande jaren. In de afgelopen jaren werd de kadernota voornamelijk gebruikt om het jaarlijkse indexeringspercentage en de bezuinigingstaakstelling als financiële kaders vast te stellen. Dit jaar is op de nadrukkelijke wens van de deelnemende gemeenten:

- de kadernota vanuit de inhoud en zijn inhoudelijke kaders opgenomen;
- de kadernota zo SMART mogelijk geformuleerd;
- de planning gericht op het versturen van de begroting 2018 uiterlijk op 15 april 2017.

Daarnaast is vanaf 2018 het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ook voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing. De consequenties daarvan zijn opgenomen in deze kadernota.

Beoogd effect:

Op basis van de uitgangspunten wordt een reële begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021 opgesteld met een breed draagvlak binnen de gemeenten van Holland Rijnland.

Argumenten:

1.1 Breed draagvlak voor begrotingscijfers 2018

Door het laten vaststellen van de uitgangspunten begroting 2018 door het Algemeen Bestuur wordt een breed draagvlak gecreëerd voor de cijfermatige begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021.

1.2 Uniformiteit van uitgangspunten binnen alle gemeenschappelijke regelingen in de regio Holland Rijnland.

De financiële kaderstelling voor gemeenschappelijke regelingen in het gebied Hollands-Midden leidt tot uniformiteit op het gebied van de accrespercentages vastgelegd in de “Du Chatiniernorm”.

2.1 Breed draagvlak voor de inhoudelijke kaders.

De inhoudelijke kaders zijn opgesteld naar aanleiding van de bespreking van de wenselijke ontwikkelingen in de verschillende portefeuillehouders overleggen. De gemeenteraden zijn vervolgens in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de concept-kadernota. Vier gemeenteraden hebben gebruik gemaakt van die mogelijkheid, te weten Teylingen, Noordwijkerhout, Lisse en Noordwijk. De gemeenteraad van de gemeente Nieuwkoop heeft aangegeven akkoord te gaan met de inhoud van de kadernota.

De reacties van de gemeenteraden zijn als bijlagen opgenomen bij deze nota alsmede een schriftelijke reactie van Holland Rijnland op de brief van Teylingen en een nota van beantwoording is onderaan deze notitie toegevoegd.

Kanttekeningen/risico's:-

Financiën:

De begroting zal cijfermatig binnen de uitgangspunten worden opgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van bestaand beleid en de nieuwe beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de kadernota. Nieuwe beleidsvoornemens die hier buiten vallen of noodzakelijke toename van de budgetten zullen in een apart voorstel ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd

Communicatie: -

Evaluatie:

Vaststelling van de begroting 2018 door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2017

Bijlagen:

05a Kadernota 2018

05b Reactie van de Gemeenteraad van Teylingen

05c Reactie van de Gemeenteraad van Noordwijkerhout

05d Reactie van de Gemeenteraad van Lisse

05e Reactie van de Gemeenteraad van Noordwijk

05f Reactie van Holland Rijnland op de brief van de Gemeenteraad van Teylingen

Nota van beantwoording bij de Kadernota 2018 van Holland Rijnland

Vijf van de veertien Gemeenteraden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid te reageren op de kadernota 2018 van Holland Rijnland. De Gemeenteraad van Nieuwkoop kon zich vinden in de kadernota en heeft geen verdere vragen gesteld of opmerkingen gemaakt en de Gemeenteraad van Noordwijk heeft zich zonder aanvullende vragen of opmerkingen aangesloten bij de brief van de Gemeenteraad van Teylingen.

Het is voor het eerst dat de kadernota op deze manier wordt opgezet en dat in een uitermate strakke tijdsplanning. Dat is even wennen. De processen van stukken maken en aanpassen, terugkoppeling en besluitvorming zijn nog niet helemaal op elkaar afgestemd. Mede op advies van het portefeuillehouders overleg Bestuur en Middelen hebben we om die reden besloten geen aangepaste kadernota in roulatie te brengen maar de reacties van de Gemeenteraden te verwerken in de begroting en de manier waarop dat gebeurt op te nemen in deze nota van beantwoording.

Algemeen

In algemene zin vragen de Gemeenteraden Holland Rijnland zich in te blijven spannen haar doelstellingen nog inzichtelijker en nog concreter te formuleren. Het instrument themacafés wordt gewaardeerd omdat het de betrokkenheid van raadsleden bevordert. Dit is belangrijk om de afstand tussen raden en Holland Rijnland te verkleinen en daar aandacht aan te blijven besteden. Ook hechten de gemeenteraden waarde aan Holland Rijnland als platform voor kennisdeling en samenwerking en voor lobby-acties. Uit de vragen blijkt toch ook nog een zoektocht van de Raden naar de rolverdeling tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten, maar ook naar wat je op regionaal en sub-regionaal niveau organiseert. Voor een belangrijk deel is de taakverdeling vastgelegd in de begrotingen van 2016 en 2017 en in de afspraken rondom de inhoudelijke agenda. Later in het jaar komen wij nog bij u terug over dit onderwerp. Tot slot vragen de Gemeenteraden om blijvende aandacht voor de frictiekosten.

Hieronder gaan wij per gemeente in op de resterende opmerkingen uit de reacties van de Gemeenteraden.

Teylingen

Holland Rijnland moet geen statische organisatie worden maar een flexibele en dynamische netwerkorganisatie blijven die snel (en adaptief) kan inspelen op actuele ontwikkelingen. Op welke wijze is dit geborgd in Holland Rijnland? Verzoek is om hier meer accent op te leggen in de kadernota.

In de begroting 2018 is opgenomen op welke wijze Holland Rijnland hiermee omgaat. Er wordt gewerkt met een flexibele schil en strategische personeelsplanning waardoor personeel flexibel kan worden ingezet. Dat gaat zowel over capaciteit binnen Holland Rijnland als inzet vanuit de gemeenten. Ook het cofinancieringsfonds is één van de instrumenten die wordt ingezet om in te spelen op actuele ontwikkelingen. Portefeuillehouders, raadsleden en stakeholders kunnen via PHO's en themacafé's aangesloten blijven bij actuele ontwikkelingen en hebben daar zelf de mogelijkheid hebben om thema's aan te dragen.

Holland Rijnland lijkt minder resultaten te boeken, waardoor de indruk ontstaat dat er minder snelheid wordt gemaakt op zaken uit o.a. de inhoudelijke agenda. Dit komt o.a.

doordat diverse plannen zich nu in een uitvoeringsfase bevinden. Dit voltrekt zich buiten het gezichtsveld van veel raadsleden. Maar ook m.b.t. de overgebleven zaken o.a. uit de inhoudelijke agenda, komt het op ons over alsof er minder resultaten geboekt worden of er weinig snelheid in de onderwerpen en planvorming aanwezig is. Is er een verkenning op te stellen om meer snelheid te maken op bepaalde onderwerpen en de planvorming?

Holland Rijnland gaat uitvoerig in op het halen van resultaten in de bijgaande reactie op de brief van de Raad van Teylingen. In de begroting 2018 worden per speerpunt de actieprogramma's verder uitgewerkt. Een voorbeeld hiervan is de Werkagenda Jeugd. De snelheid waarmee de programma's kunnen worden gerealiseerd is vooral afhankelijk van de beschikbare middelen en de beschikbare capaciteit, binnen Holland Rijnland en bij de gemeenten.

De opvatting dat er minder resultaten bereikt worden kan ook een gevolg zijn van het proces dat we met elkaar afgesproken hebben en wat doorlopen moet worden in Holland Rijnland en alsmede de grootte van Holland Rijnland. Kan bekeken worden of in subregio's zaken bereikt kunnen worden en of daarmee een gewenste versnelling wordt aangebracht?

Ook op dit onderwerp wordt in onze verder brief ingegaan. Er is een aantal nieuwe thema's geagendeerd waar wij samen met gemeenten, sub-regio's en andere samenwerkingspartners (Triple Helix) aan werken om te komen tot uitvoeringsprogramma's.

In het verlengde van de voorgaande opmerkingen adviseren wij om de bereikte resultaten van HR bij de jaarrekening van 2016 in een raadscommissie te presenteren (bijvoorbeeld door de Holland Rijnland accounthouder)

Holland Rijnland geeft graag gehoor aan dit verzoek.

Hoe verhoudt het werk van Holland Rijnland zich tot de activiteiten binnen de vastgestelde brede economische agenda in de Duin- en Bollenstreek?

Het initiatief voor dit soort activiteiten ligt primair bij de betrokken gemeenten. En Holland Rijnland volgt dergelijke ontwikkelingen. Daar waar zich kansen voordoen om de activiteiten naar een regionaal niveau te brengen pakt Holland Rijnland dat op.

Twee speerpunten kantorenstrategie en bodemdaling zijn komen te vervallen omdat de plannen zijn uitgevoerd. Dat neemt niet weg dat beide onderwerpen belangrijk blijven en voortdurend aandacht behoeven, zowel van de betrokken gemeenten als ook van Holland Rijnland.

Dat klopt. Het feit dat deze onderwerpen als speerpunt zijn vervallen wil nog niet zeggen dat er of op regionaal of sub-regionaal niveau geen aandacht meer aan wordt besteed.

Noordwijkerhout

De weg naar SMART is ingeslagen, maar kan het nog concreter en inzichtelijker, vooral daar waar het gaat om doelstellingen, consequenties en de rolverdeling tussen HR en de gemeenten.

Holland Rijnland blijft streven naar “zo concreet mogelijk”. Lukt dat niet vooraf (omdat bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma nog moet worden ingevuld) dan achteraf bij de verantwoording.

De afstand tussen de lokale raden en HR zoals beschreven in de brief van Teylingen wordt herkend. Hier mogen de raden ook de hand in eigen boezem steken, Niet alleen betere informatievoorziening vanuit HR maar ook een proactieve houding bij de gemeenten.

Ook Holland Rijnland herkent dit beeld en hoopt door aan te dringen op meer communicatie, tussen verantwoordelijk portefeuillehouders en hun raden en die inhoudelijk te ondersteunen. Daarnaast bijvoorbeeld via de themacafés, bij te dragen aan het verkleinen van de afstand tussen Raden en HR. Bij gemeenten zou een regionale commissie of sub-regionaal overleg hierbij een rol kunnen spelen.

Het “superspeerpunt” energie mag krachtiger in de nota worden uitgewerkt. Geef de rol van HR en van de gemeenten duidelijk weer.

We zijn het met u eens dat dit speerpunt meer uitwerking behoeft. In de komende periode ontstaat er meer duidelijkheid over de ambitie en beschikbare middelen.

De inzet op “kansarme jongeren” behoeft meer verduidelijking.

In de begroting is een uitwerking van de inzet van Holland Rijnland op het speerpunt Ondersteuning jongeren tot 27 jaar opgenomen.

Men ziet graag de stand van zaken en de planning van het RIF terug in de kadernota.

De stand van zaken RIF is als aparte paragraaf opgenomen in de begroting.

Een kleine reserve voor de opvang van tegenvallers zou kunnen worden toegestaan.

Het ontbreken van een reserve om kleine tegenvallers op te vangen wordt gecompenseerd door de garantie dat gemeenten een mogelijk tekort opvangen. Gemeenten kunnen zelf in hun eigen weerstandsvermogen rekening houden met het risico op een tekort bij Holland Rijnland. Holland Rijnland heeft voor alle gemeenten samen een bedrag van 100.000 euro aangemerkt als bedrijfsvoeringsrisico. Op deze wijze houdt de gemeente de risicovoorziening in de eigen portemonnee.

Men stemt in met de indexering van 1,3% al lijkt die aan de hoge kant. Men gaat er van uit dat de nacalculatie van 2017 in dit percentage is verwerkt en ondersteunt het principe dat de “trap op, trap af methodiek niet wordt gehanteerd.

Inderdaad, de nacalculatie van 2017 is hierin verwerkt.

Lisse

Het verdient de voorkeur dat de TWO de extra kosten voor jeugdhulp binnen de begroting van TWO zelf oplost.

De extra kosten voor TWO zijn opgenomen in de bijdrage die wordt verdeeld onder de aan de TWO deelnemende gemeenten. Deze post is opgenomen in de begroting van de TWO die wordt gevoed uit de budgetten voor Jeugdhulp en vormt derhalve geen onderdeel van de reguliere bijdrage van gemeenten aan Holland Rijnland.

Het zou goed zijn als er meer aandacht komt voor preventieve maatregelen, zodat minder jongeren een beroep op de jeugdhulp hoeven te doen.

De programmering van Jeugdhulp vindt niet plaats via de kadernota of de begroting van Holland Rijnland, maar via het PHO maatschappij en de Colleges en Raden van de deelnemende gemeenten

Houd oog voor de taakverdeling van de diverse instanties (zoals bijvoorbeeld de Greenport) die actief zijn op beleidsterreinen, zodat de werkzaamheden elkaar aanvullen en niet overlappen.

De taken die we uitvoeren, doen we in goed overleg met andere betrokken partijen. Op dit punt worden goede afspraken gemaakt. Voor de Greenports bijvoorbeeld is er een nauwe samenwerking met de programma managers van de drie Greenports.

Aandacht wordt gevraagd voor de positie van de (ontsluiting van) de Greenport Bollenstreek.

In het RIF is €37,5 miljoen gereserveerd voor de ontsluiting van de Greenport Duin- en Bollenstreek. Deze middelen worden verdeeld over meerdere projecten, conform het besluit van het Algemeen Bestuur (29 juni 2011). In het Programma Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek zijn de projecten nader uitgewerkt. Voortgang van de projecten wordt regelmatig besproken in het PHO Leefomgeving.

Gevraagd wordt om streefwaarden op te nemen bij de beleidsindicatoren in de begroting.

In de begroting worden, waar mogelijk, streefwaarden opgenomen voor de beleidsindicatoren.